

OMIJAĆ (31) *vb impf*

o oraz a jasne.

inf omijać (5). ◇ *praes 1 sg* omijam (2). ◇ *2 sg* omijasz (2). ◇ *3 sg* omija (9). ◇ *3 pl* omijają (3). ◇ *praet 1 sg m -m* omijał (1). ◇ *3 sg m* omijał (2). *f* omijała (1). ◇ *3 pl m pers* omijali (1). ◇ *imp 2 sg* omijaj (1). ◇ *con 2 sg m* byś omijał (1). ◇ *3 sg m* by omijał (1). ◇ *part praes act* omijając (2).

Sł stp, Cn notuje, Linde bez cytatu s.v. ominąc.

1. *Obchodzić z daleka nie dochodząc do czego; recedere Vulg [w tym: kogo, co (16)] (20)* : Iáko Scyllá okrutnie okręty rozbija/ A łzczęfliwy Kárybdym kiedy kto omija. *RejWiz* 88; Ale mi iefzcze powiedz przecz thá rotá s pyekłá/ Co tho ludzi morduię/ á boday fie wćiekłá/ Iz wđdy drugye omija choć pogłáda frodze/ Podobno tho iedno ty czo myłłá o Bodze. *RejWiz* 95; Pátrzayże [...] Tego łwiátá chytrego ná włzem obłudnego. Iáko ná nas łzyroko tę liatkę rozbiya/ A rzadki z nas chociaý wie który iá omiya. *RejWiz* 103v, 74v, 83, 95v; gdi widzyálá iz woźnicá chciał omijać krolá zábitego/ kazálá mu przez oycá Tulliufá prosto iechác. *BielKron* 103v; A iáko pczółká niepotrzebne ziołá omija/ tákże teź ten częgo mu nie trzebá długo pámiętác á coby mu fie w niwecz nápotym nie przygodziło/ może obminác/ á do vliká nie przynosić áni chowác *RejZwierc* 16; *KołakCath* B2; iefliby fie kto ináčéý ważył omijać Oświęćim/ y łkład ięgo: tedy táki [...] łól którą powiezie/ tráćić będzie *SarnStat* 967.

Fraza: »otucha omija« (1): Ze łmutki dolegáią/ A otuchá przyszłých počiech omija. Rátunku/ z żadney łtrony/ Nie ma *GrabowSet* H2v.

Zwrot: »indzie omijać« (1): niemáią dáléý z kupiámi iężdźić/ iedno do Lwowá: áni máią indzie omiiać/ áni przeiężdźác/ álbo obiędźźác *ad loca anteriora SarnStat* 1047.

»precz omijać« (1): Napirweý łobie vlepią [*pczółki*] nadobny plałtrzik z wołku/ potym fie rozlećą po rozlicznych ziołach/ á co niepotrzebne to precz omiájáią. *RejZwierc* 16.

»stroną omijać« (1): Gdyż ná cie piłmo wołá ábyś w poczćiwości/ Vżywał łwego łtanu á ty obłudności/ Závždy łtroną omijał *RejWiz* 38v.

»z daleka, daleko omijać« = *longe recedere Vulg [szyk zmien] (3:1): Leop Prov* 22/5; Sam cie Páweł łprobuie wyzowie ná rękę/ Omiyay go z dáléká będyełz z nim miał mękę. *PapRPan* K2v, C2, M4v.

Szeregi: »przełtrzegác się a omijać« (1): (*marg*) Kto w dym wlezie dymem łmierdzi. (–) A ták počćiwy człowiek y tego dymu/ y tego błotá káźdego łłufźnie by fie przełtrzegác omiájćby miał/ czoby mu było nie przyłtoynęgo *RejZwierc* 91v.

»omijać a zostawić w pokoju« (1): A thám Anyeli [...] gdzie vyrzeli náznáczone podwoie oną krwią/ tedy omiájáli á zołtáwili w pokoiu ony domy *RejPos* 152v.

[*W przén*:

Zwrot: »stroną omijać«: W Niemcech połt/ piątek/ wilia/ Dáleko łtroną omiya *KorcZrozm* Bv.]

2. *Pomijać, opuszczác co; nie mówić o czym; omittere Cn [w tym: kogo, co (7)] (8)* : A przeto/ gđzye łye im przytráfi o kołcyele mowić/ łwemi kołcyołmi/ álbo teź bożym tylko álbo Kryłtułowym kołcyołem ij zową: powłłechny/ który włłýłtko krzełciyáńłtwo od czálów Apołtołłkich wyznawa/ omiyáją. *KromRozm III* E5; Bo tho łam dobrze widziłz/ co zá pożytkow z tąđ dołtác moźełz/ á łna bym ći włłýłtkie miał wyliczác/ ktorem omijał/ nigdyby y ięzyká/ y piorá niełtáło. *Leop* *A3v;

CzechRozm 137v; Herkules co nań prawią iże Hidry biyał/ Tákże y bogow zyemfkich namiey nie omiyał. *PaprPan* B3v; Gdy [*burza*] wáli tęgie dęby krzacżki omijaiąc *KołakCath* B2.

Ze zdaniem dopełnieniowym (1): Omijam kto/ iáką pomoc pieniężną złemu nieprzyjacielowi przywroćić rádził. *Phil* E2.

Zwroty: »prawdę omijać« (1): przetoż też prawdę którą widzę omijam. *CzechEp* 412.

»omijać prawo« (1): Abowiem gdzieby on omijaiąc prawo/ z głowy śwey sądzić miał/ bárżieyby tym obraził śprawiedliwość *GórnRozm* F4.

[*W przen*: Dobrze się iednak domnimałz Ale wżdy nieco omijałz *KorczRozm* C2.]

3. *Przemijać, przechodzić; defervescere* *Mącz* (1) : [Tákież po południu gdy gorącość omiia ná páłtwę ie [*świnie*] wyganiay. *Cresc* 1571 565.]

Fraza: »omija gniew« (1): Defervescit ira, Omiya gniew. *Mącz* 121b.

4. *Gubić, utracić* [*co*] (2) : to coś działála/ By w tym práwy vmyśl miał: Godnáby nie tylko pułzczenia/ Ale też y obdárzenia. [...] Alećiem ten twoy vczynek/ Omijałz prze śwoy pożytek: Choćias myłzy nie łowiła/ A przedsię tyś mnie szkodziła. *BierEz* N4; *BierRozm* 10.

Synonimy. 1. *obchodzić*; 2. *opuszczać*; 4. *gubić, utracić*.

Formacje współrdzenne cf *MIJAĆ*.

Cf **OBMIJAĆ, OMIJANY**